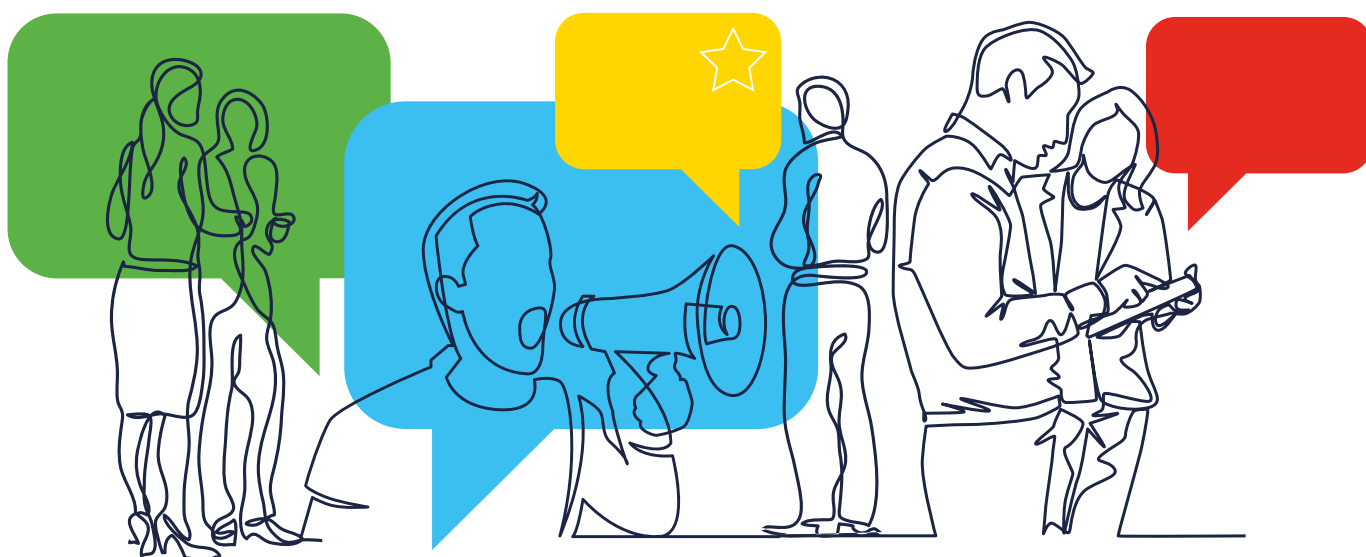

EUROOPA KODANIKUALGATUSE FOORUM

LÕPP PUURIAJASTULE

SAAGE TEADA – ARUTLEGE – VÕTKE ÜHENDUST – KÜSIGE NÕU

| ÍNDICE

„Lõpp puuriajastule“	3
Kampaania „Lõpp puuriajastule“	5
„Lõpp puuriajastule“ – kampaania mõju	11

1

„Lõpp puurijastule“

Euroopa kodanikualgatus „Lõpp puurijastule“ registreeriti ametlikult 11. septembril 2018. Algatuses kutsuti Euroopa Komisjoni üles tegema ettepanekut keelustada kogu ELis puuride kasutamine loomakasvatuses. ELis peetakse üle 300 miljoni põllumajanduslooma suurema osa nende elust puurides. Puuride kasutamine on julm ja tarbetu, sest puurivaba loomakasvatuse süsteemid on olemas ja majanduslikult tasuvad.

Algatuses kutsuti komisjoni üles esitama õigusakti ettepanek, et keelata:

- munakanade, küülikute, noorkanade, aretusbroilerite, aretusmunakanade, vuttide, partide ja hanede puurid;
- emiste poegimislatrid;
- emiste individuaalsulud (riikides, kus need ei ole veel keelatud);
- vasikate üksikaedikud (riikides, kus need ei ole veel keelatud).

Algatusele „Lõpp puurijastule“ õnnestus koguda peaaegu 1,4 miljonit toetusallkirja, kusjuures miinimumkünnis saavutati 18 liikmesriigis. Seega oli „Lõpp puurijastule“ kuues algatus, millega õnnestus koguda nõutavad miljon allkirja (ja see arv isegi ületada).

Pärast algatuse esitamist 2. oktoobril 2020 kohtusid korraldajad ametlikult Euroopa Komisjoni väärtuste ja läbipaistvuse valdkonna asepresidendi Věra Jourová ning tervishoiu ja toiduohutuse voliniku Stella Kyriakidesega ning tutvustasid algatust hiljem avalikul kuulamisel Euroopa Parlamendis (15. aprillil 2021). 10. juuni 2021 aasta täiskogu istungil kiitsid Euroopa Parlamendi liikmed heaks ELi kodanike üleskutse lõpetada järk-järgult puuride kasutamine loomakasvatuses ja võtsid vastu sellekohase resolutsiooni 558 poolt- ja 37 vastuhäälega. Erapooletuks jäi 85 Euroopa Parlamendi liiget.

30. juunil 2021 võttis Euroopa Komisjon vastu seda algatust käsitleva teatise. Selles sõnastati meetmed, mille raames kavatseti: esitada 2023. aasta lõpuks seadusandlik ettepanek, et lõpetada järk-järgult ja seejärel keelata kõigi algatuses loetletud loomade puuris kasvatamine. Komisjon soovib ka pakkuda konkreetseid toetusmeetmeid peamistes seotud poliitikavaldkondades, nagu kaubandus, teadusuuringud ja innovatsioon. Kuna

puuride kasutamise lõpetamine eeldab praeguse loomapidamissüsteemi muutmist, hindab komisjon võetavate meetmete mõju sotsiaal- majanduslikule olukorrale ja keskkonnale ning kasu loomade heaolule. Mõjuhinnang valmib 2022. aasta lõpuks. Eelkõige hindab komisjon, kas on teostatav, et kavandatud õigusakt jõustuks 2027. aastal.

Edukust mõjutavad järgmised tegurid.

- Teavitustöö muudatuse vajaduse teemal. Kodanikud mõistavad, et loomade puuris kasvatamine ei kuulu 21. sajandisse.
- Selge nõudmise koostamine. Algatuses keskenduti puuridele, sest need põhjustavad tohutuid kannatusi ja kahjustavad loomade heaolu. „Lõpp puuriajastule“ keskendus ühele nõudmisele seoses erinevate põllumajandusloomade liikidega.
- Tiheda koostöö loomine teiste asjaosalistega, kes algatust toetavad. Selle algatuse õnnestumine osutus võimalikuks tänu rohkem kui 170 organisatsiooni kaasamisele üle Euroopa. Tänu teadmiste, kogemuste ja ressursside jagamisele muutus algatus tugevamaks.

2

Kampania „Lõpp puuriajastule”

Ettevalmistused

Algatuse „Lõpp puuriajastule“ korraldajatel on märkimisväärne kogemus loomade heaolu edendamisel ja intensiivse loomakasvatusega seotud probleemidele tähelepanu juhtimisel. Varsti pärast Euroopa kodanikualgatuse määruse kohaldamise alustamist registreerisid nad algatuse, milles kutsutakse üles võtma vastu ELi direktiivi lüpsilehmade heaolu kohta. Kuid korraldajad võtsid selle algatuse peagi pärast registreerimist tagasi, kuna allkirjade kogumiseks mõeldud tarkvarasüsteemi tarnimine viibis. Esimene kogemus Euroopa kodanikualgatuse protsessiga võimaldas korraldusmeeskonnal selle vahendiga paremini tutvuda ja suurendas nende teadlikkust selle potentsiaalset. Teades, et loomakaitseliikumine on ELis laialt levinud ja et üha rohkem kodanikke soovib näha põllumajandusloomade kohtlemise olulist paranemist, mõistsid korraldajad, et nad peavad otsima võimalikult laialdast toetust ja suurendama seadusandliku reformi võimalusi. Seetõttu sai Euroopa kodanikualgatusest asjakohane vahend selle eesmärgi saavutamiseks.

Hoolikas kavandamine oli äärmiselt oluline ja algatuse ettepaneku koostamine nõudis suurt tööd. Ettevalmistused algasid aasta varem, mille käigus määratleti kampania õiguslikud nõudmised ning kavandati kampania ja teavitustöö jaoks kasutatavad vahendid. Sellega paralleelselt alustasid korraldajad kampania toetuseks partnerite otsimist ja kaasasid kokku üle 170 organisatsiooni terves Euroopa Liidus. Nad tegid koostööd ka loomade heaolu ja kaitse laiendatud tööruhuga Euroopa Parlamendis ja aitasid luua Euroopa Parlamendi liikmete allrühma, kes on spetsialiseerunud põllumajandusloomade puuris kasvatamise lõpetamise tööle.

Korraldajad soovisid ka tagada oma tegevuse jätkamiseks **piisava rahastuse kättesaadavuse, teostatavad varuplaanid ja suutlikkuse**. Samuti oli oluline uurida ja kaaluda, mida soovitakse selle kampaniaga öelda Euroopa kodanikele ja komisjonile põllumajanduse tuleviku kohta. Selle protsessi käigus pöördusid korraldajad kodanike poole, et arutada oma ideid algatuse kohta: „Me kujundasime oma ideed kodanikega üheskoos. See ei olnud vaid meie algatus, sest õppisime neilt palju.“

Pärast hoolikat kaalumist valisime algatuse keskseks teemaks puuri, mis on intensiivse loomakasvatuse üks põhisümboleid. Algatuse terviklik sõnum põhines tegelikul olukorral, kuid oli oluline, et see keskenduks tulevikule, pakuks käegakatsutavaid alternatiive ja sisaldaks positiivseid elemente.

Teabevahetusstrateegia tõhus ettevalmistamine oli korraldajate jaoks väga oluline. Oluline oli määratleda erinevad sihtrühmad, nagu poliitikakujundajad, üldsus või meedia, ja neid mõista. Kampaniasõnumi stiili kohandati vastavalt sellele, millisele konkreetsele publikule see parajasti suunatud oli.

Veebiväljundi loomine oli samuti oluline osa algatuse kommunikatsioonistrateegiast. Korraldajad löid veebisaidi nii enda kui ka mitme partneri tarvis. Lisaks oli algatuse edendamiseks vaja koostada materjalid veebis ja sotsiaalmeedias levitamiseks. Korraldajate sõnul olid tasulised sotsiaalmeediakampaniad abiks, kuid need ei olnud kampania õnnestumisel määrav tegur. Peale veebipõhise tutvustamise kasutati kampanias ka lendlehti, mida levitati laialdaselt ja eri keeltes (rohkem teavet veebiseminaris „Lõpp puuriajastule“, kus korraldaja Olga Kikou jagab oma teadmisi veebikampania kohta)

Kampania juhtimisstrateegia ettevalmistamisel seadsid korraldajad iga liikmesriigi puhul allkirjade kogumiseks **vahe-eesmärgid ja täpsed arvulised sihid**. Nad koostasid ka üksikasjaliku ajakava, milles kirjeldasid oma ülesandeid kampania iga kuu lõikes ja allkirjade kogumise järgsel perioodil.

Kampania õnnestumiseks oli väga oluline, et **kõik ettevalmistused ja planeerimine oleksid enne algatuse registreerimist lõpule viidud** (juhime tähelepanu asjaolule, et praegu on korraldajatel uute Euroopa kodanikualgatuse eeskirjade kohaselt pärast registreerimist allkirjade kogumise 12kuulise perioodi alguseni aega kuni kuus kuud. Kui käivitati algatus „Lõpp puuriajastule“, ei olnud seda veel kindlaks määratud).

| Rakendamine

Kampaanias „Lõpp puuriajastule“ toimus tegevus sageli **mitmel tasandil** ühel ajal. Korraldajad avaldasid uurimistöö käigus filmitud materjale puure kasutatavatest põllumajandusettevõtetest, et suurendada üldsuse teadlikkust selle probleemiga seonduvast ja näidata, millistes tingimustes paljud põllumajandusloomad tegelikult elama peavad. Samal ajal tegid nad koostööd ELi institutsioonide poliitikakujundajatega, samuti erinevate huvirühmadega, nagu teadlased, ettevõtjad ja organisatsioonid, kes korraldavad kampaaniaid keskkonna, tervise ja põllumajanduse teemadel. Nad kasutasid ka sotsiaalmeediat ja üritasid hoida toetusavalduste arvu iga kuu ühtlasena, koostades samas leidlikke varuplaane, mida kasutada, kui toetuse kogumine peaks aeglustuma.

Partnerorganisatsioonide roll oli samuti oluline. Korraldajate jaoks oli ülioluline, et partnerid tunnetaksid end osana eesmärgist ja näitaksid, et see algatus on samavõrd ka nende südameasi. Korraldajad toetasid võrgustikku, luues ja jagades materjali, mida nad said kasutada viisil, mis vastas kõige paremini nende vajadustele ja suutlikkusele. Korraldajad kasutasid uudiskirju ja regulaarseid meiliteavitusi, samuti internetipõhiseid telefonikõnesid, et hoida ühendust võrgustikuga ning tagada pidev teabevahetus partneritega. Lisaks korraldasid paljud partnerid ise üritusi ning täitsid sotsiaalmeedias silmapaistvat ja aktiivset rolli oma võrgustikus suhtlemisel, teabe ja reklaamimaterjali leidmisel ja tõlkimisel.

Algatuse „Lõpp puuriajastule“ eesmärk oli algusest peale **koguda allkirju kõigis ELi riikides** selle asemel, et keskenduda vaid mõnele neist. Korraldajatel õnnestus koguda palju allkirju riikides, kus neil olid kontorid või esindajad, samuti riikides, kus võrgustiku partneritel oli tugev esindatus. Kampaania varases järgus mängisid olulist rolli avaüritused. Neid üritusi korraldati riiklikul tasandil eri liikmesriikides koostöös kohalike partneritega, ent ka Euroopa Parlamendis.

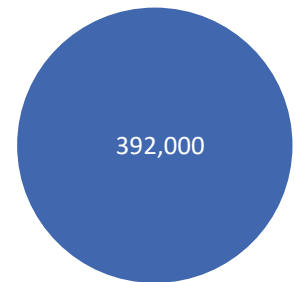
Arvestades selle vahendi riigiülest olemust, oli aktiivne kohalolek paljudes riikides äärmiselt oluline ja vabatahtlikel oli kampaanias keskne roll.

Kampaania käigus avaldasid algatusele toetust **mitmed kuulsused**, nagu näitlejad Pamela Anderson ja Ricky Gervais, mis osutus väga kasulikuks. Kohalikud kuulsused mängisid samuti olulist rolli, sest inimesed suutsid nendega suhtestuda. Kuulsuste toetus oli hindamatu, eriti nende osalusest ja toetusest sageli tuleneva mitmekordistava mõju tõttu.

| Allkirjade kogumine

Ehkki traditsiooniline kampaania oli oluline ja otsene suhtlemine inimestega oli algatuse keskne osa, oli korraldajatele selge, et enamik allkirju kogutakse veebis ja mitte paberil.

Rahastamisallikad (€)

■ Compassion in World Farming

Seoses kogutud allkirjade arvuga nägid korraldajad, et kampaania oli alguses märkimisväärselt hoogne, kui paljud kodanikud kirjutasid algatusele alla. Kuid mõne kuu möödudes see hoog rauges ja korraldajad pidid otsima loomingulisi viise, et allkirjade kogumise tempot taas tõsta.

Algatuses „Lõpp puuriajastule“ kasutati veebipõhist allkirjade kogumise tarkvara OpenECI, mida oli mitmete algatuste puhul juba varem kasutatud. Korraldajate otsus kasutada OpenECId põhines suures osas selle paindlikul kasutajakogemusel ja võimalusel koguda järelteabe saatmiseks kasutaja kontaktandmeid (kui nad seda soovivad).

Lisateavet, näpunäiteid ja nõuandeid allkirjade kogumise kohta jagab algatuse „Lõpp puuriajastule“ korraldaja Olga Kikou [siin](#).

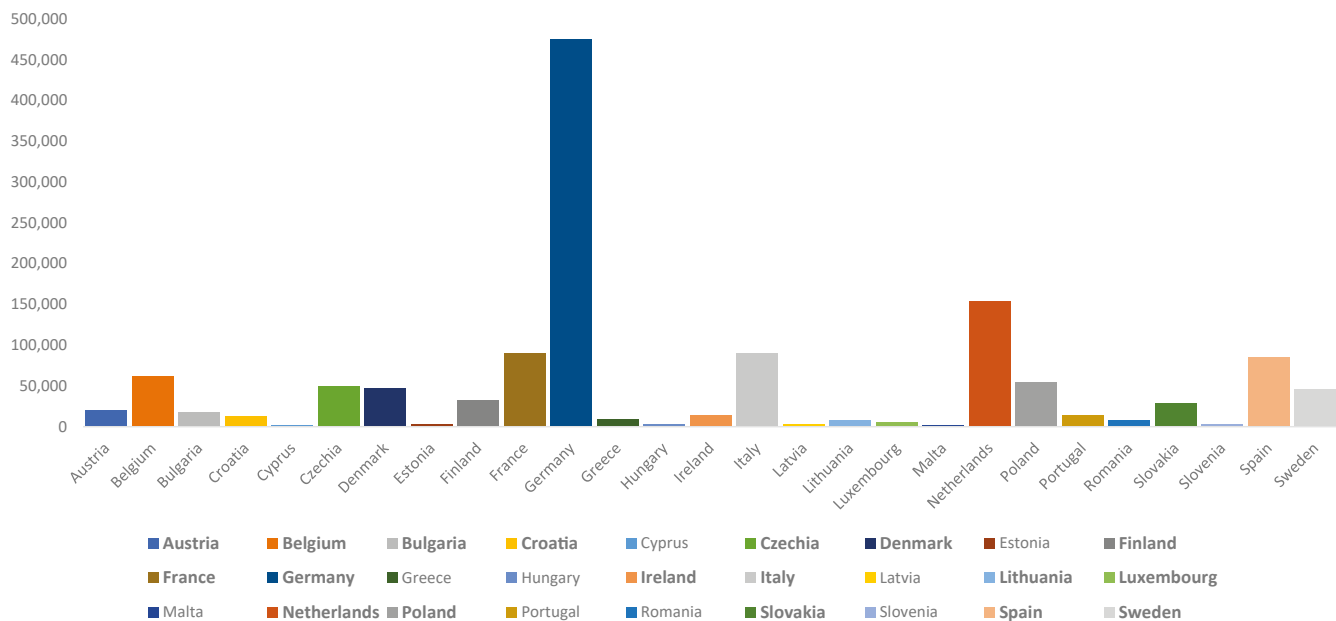
OLULINE:

alates 1. jaanuarist 2023 saavad korraldajad kasutada ainult Euroopa Komisjoni veebipõhist toetusavalduste kogumise süsteemi. Selle peamised eelised on:

- **minimaalne ettevalmistus** (valmislahendus);
- **tasuta**;
- **heakskiitu ei nõuta** (süsteem vastab juba tehnilistele ja turvastandarditele – süsteemi kasutamiseks tuleb teil lihtsalt komisjoniga sõlmitavale lepingule alla kirjutada);
- **kiirhäälestus** (et süsteemi kasutada, lihtsalt teavitage komisjoni oma korraldajakonto kaudu 10 tööpäeva enne kogumise alustamist);
- mõnes riigis saavad toetajad kasutada algatuste allkirjastamiseks **e-identimist**;
- süsteem sobib täielikult **puuetega** inimestele kasutamiseks;
- süsteemi saab kasutada ka **toetajate e-posti aadresside** kogumiseks (et neid algatusega toimumast teavitada).

Toetusavalduste arv (paksus kirjas riigid, kus jõuti künniseni)

- END THE CAGE AGE -

| Allkirjade kontrollimine ja algatuse esitamine

Kokku koguti 28 ELi liikmesriigis aasta jooksul 1 397 113 kontrollitud allkirja ja need esitati 2. oktoobril 2020.

Kogujad usuvad, et allkirjade kogumisele järgnenud etapp oli sama oluline kui kogumisprotsess ise. Nad võtsid ühendust liikmesriikide pädevate asutustega ja hoolitsesid selle eest, et kõik toetusavaldused laekuksid neile õigel ajal. See osutus keeruliseks protsessiks, mis nõudis trükitud avalduste kogumist ja sorteerimist riikide kaupa ja ametnikega suhtlemist eri riikides, et tagada nende tähelepanu ja kiire reageerimine. Lisaks oli samal ajal vaja valmistuda kohtumiseks Euroopa Komisjoniga ja avalikuks kuulamiseks Euroopa Parlamendis, mis on aeganõudvad tegevused. Peale selle oli **kampaania käigushoidmine ja algatuse vastu suure huvi säilitamine** kodanike seas algatuse esitamise perioodil otsustava tähtsusega.

Rohkem teavet Euroopa kodanikualgatuse korraldamise erinevate etappide kohta leiab [selles veebiseminaris](#). Algatuse „Lõpp puuriajastule“ korraldaja Olga Kikou pajatab, kuidas eduka algatuse korraldaja koges neid erinevaid etappe.

3

„Lõpp puuriajastule“ – kampania mõju

Algatuse läbivaatamine ja komisjoni otsus

30. oktoobril 2020 kohtusid algatuse „Lõpp puuriajastule“ korraldajad Euroopa Komisjoni väärtuste ja läbipaistvuse valdkonna asepresidendi Věra Jourová ning tervishoiu ja toiduohutuse voliniku Stella Kyriakidesega. (Vt [pressiteadet](#)).

15. aprillil 2021 korraldas Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon koos petitsioonikomisjoniga avaliku kuulamise selle algatuse kohta. Kuulamisel sai algatus „Lõpp puuriajastule“ Euroopa Parlamendi liikmete laialdase toetuse kogu poliitilise spektri lõikes ja lisaks tegid komisjoni liikmed heakskiitvaid märkusi. (Vt [pressiteadet](#))

Euroopa Parlamendi 10. juuni 2021 aasta täiskogu istungil leppisid parlamendiliikmed kokku, et ELi õigusaktid on vajalikud, ja palusid komisjonil esitada seadusandlikud ettepanekud ELi loomakasvatases puuride kasutamise järkjärguliseks lõpetamiseks võimaluse korral juba 2027. aastast, millele järgneks asjakohane üleminekuperiood, ja pärast põhjaliku teadusliku mõjuhindangu tegemist. [Resolutsioon](#) võeti vastu 558 poolt, 37 vastu ja 85 erapooletu häälega. Lisaks rõhutasid parlamendiliikmed, et puurikasvatusele on olemas alternatiivid ja neid on edukalt rakendatud mitmes liikmesriigis. Neid alternatiivseid süsteeme tuleks liikmesriikide tasandil veelgi täiustada ja soodustada ning vaja on ELi õigusakte, et tagada põllumajandustootjatele võrdsed tingimused kogu Euroopa Liidus. (Vt [pressiteadet](#))

Pärast Euroopa Parlamendis toimunud arutelu esitas komisjon 30. juunil 2021 oma ametliku vastuse teatise vormis. (Vt [pressiteadet](#)). Oma vastuses Euroopa kodanikualgatusele võtab komisjon kohustuse esitada 2023. aasta lõpuks seadusandlik ettepanek, et lõpetada järk-järgult ja seejärel keelata kõigi algatuses loetletud loomade puuris kasvatamine. Samal ajal õigusaktide läbivaatamisega ning selleks, et hõlbustada tasakaalustatud ja majanduslikult jätkusuutlikku üleminekut puurivabale loomakasvatusele, soovib komisjon pakkuda toetusmeetmeid peamistes seotud poliitikavaldkondades, nagu kaubandus, teadusuuringud ja innovatsioon. Kuna loomade puuris kasvatamise lõpetamine eeldab praeguse loomapidamissüsteemi muutmist, hindab komisjon võetavate meetmete mõju sotsiaal-majanduslikule olukorrale ja keskkonnale mõjuhindangus, mis valmib 2022. aasta lõpuks.

Eelkõige hindab komisjon, kas on teostatav, et kavandatud õigusakt jõustuks 2027. aastal.

| Järeelmeetmed

Lisaks algatuse vormilisele mõjule on väga oluline heita valgust ka selle mõjule Euroopa Parlamendis. Kõige olulisem on, et korraldajad tegid koostööd ka loomade heaolu ja kaitse laiendatud töörühmaga parlamendis ja aitasid luua Euroopa Parlamendi liikmete allrühma, kes on spetsialiseerunud põllumajandusloomade puuris kasvatamise lõpetamise tööle.

Nõuanded tulevastele korraldajatele

- Oluline on ennast põhjalikult ette valmistada ja hoiduda protsessi alustamisest mõttega, et see saab olema kerge. Heast ideest üksi ei piisa.
- Tehke jõupingutusi, et luua kampaania toetuseks tugev võrgustik vabatahtlikest ja partnerorganisatsioonidest.
- Väga oluline on tööd kavandada ja teistega koos töötada. Enne toetusavalduste kogumise etappi, selle kestel ja pärast seda tekib palju probleeme.
- Alustage suhtlemisest teiste korraldajatega, kes on juba käivitanud Euroopa kodanikualgatuse, samuti huvirühmadega, kes tegelevad probleemiga, mida soovite lahendada. Euroopa kodanikualgatus toimib ainult koostöö kaudu! Tehke eeltööd ja õppige võimalikult palju teiste algatuste korraldajatelt.
- Protsess ei lõppe päeval, mil lõpeb allkirjade kogumise periood. Ettevalmistused kohtumiseks Euroopa Komisjoniga ja avalikuks kuulamiseks Euroopa Parlamendis on aeganõudev tegevus. Kampaania käiguhoidmine on samuti otsustava tähtsusega. Hoolitsege selle eest, et küsimus ei kaoks avalikkuse tähelepanu alt.